

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 26-10-2022

Mødedato Onsdag d. 26. oktober 2022 kl. 08:30

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgning pr. 31. august 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	3
Vedtaget budget 2023-26.....	8
Håndtering af økonomiske udfordringer på Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri.....	10
Håndtering af økonomiske udfordringer på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre.....	12
Herning Kommunes værdighedspolitik.....	14
Afslutning af projekt rettet mod ensomme ældre.....	15
Udvælgelse af institutioner / områder og proces for afbureaukratisering på ældreområdet og special	17
Orientering om status på byggeri af ny varmestue, herberg og skæve boliger.....	19
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	21
Generel orientering.....	22
Lukket: Orientering - borgersag.....	23
Lukket: Aftalesag.....	24
Lukket: Aftalesag.....	25

Punkt 89: Budgetopfølgning pr. 31. august 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

X

X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Administrationen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. august 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder.

Samlet set forventes der i 2022 i forhold til de korrigerede budgetter et merforbrug på 39,614 mio. kr. vedrørende drift. Sundhed og Ældre har efterfølgende i september indført indkøbs- og ansættelsesstop for resten af 2022 med en skønnet effekt på ca. 4,5 mio. kr. I forbindelse med Byrådets udmøntning af midtvejsreguleringen 4. oktober 2022 er Social- og Sundhedsudvalget endvidere blevet tilført en kompensation på 7,073 mio. kr. for et ændret pris- og lønskøn. Det samlede korrigerede merforbrug forventes herefter at udgøre 28,0 mio. kr.

Der er et samlet mindreforbrug på 43,514 mio. kr. vedrørende anlæg. Afvigelsen vedrører primært forskydninger mellem årene i færdiggørelsen af anlægsprojekterne.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. august 2022, som behandles i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 7. november 2022 henholdsvis Byrådet den 15. november 2022.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af administrationen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. august 2022.

I nedenstående tabeller bliver afvigelsen generelt målt som forventet regnskab 2022 (forventet forbrug ved årets afslutning) sammenlignet med det korrigerede budget 2022 pr. 31. august.

De afvigelser der beskrives i sagen, er afvigelsen pr. 31. august 2022 ift. det korrigerede budget.

Driftsudgifter:

Tabel 1: Forventet regnskab 2022 – drift:

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	Vedtaget budget 2022	Genbevil-linger 2022	Tillægsbev./ ompl. pr. 31/8-2022	Korrigeret budget pr. 31/8-2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse 2022
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C	D=(A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	317.036	5.699	7.889	330.624	342.314	-11.690
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	1.138.440	4.583	19.880	1.162.903	1.190.827	-27.924
Social- og Sundhedsudvalget i alt	1.455.476	10.282	27.769	1.493.527	1.533.141	-39.614

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes pr. 31. august en samlet afvigelse vedrørende drift på 39,614 mio. kr.

I den aktuelle økonomiske situation er der igangsat / vil der blive igangsat initiativer, der reducerer forbruget i den resterende del af 2022 i videst mulig omfang.

Konkret har Sundhed og Ældre i september indført indkøbs- og ansættelsesstop for resten af 2022 med henblik på at minimere merforbruget. Det skønnes, at tiltaget resulterer i en reduktion af det forventede merforbrug på ca. 4,5 mio. kr.,

I forbindelse med midtvejsreguleringen er kommunen blevet tilført kompensation for et ændret pris- og lønskøn fra juni 2022. Udmøntningen heraf til de enkelte fagudvalg blev dog først vedtaget på Byrådsmødet den 4. oktober 2022, og indgår således ikke i opgørelsen af den forventede regnskabsafvigelse pr. 31. august. Social- og Sundhedsudvalgets områder har fået tildelt en andel på 7,073 mio. kr. Administrationen indstiller, at pl.-kompensationen fordeles forholdsmæssigt mellem de to områder i forhold til korrigeret budget 2022 ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering, hvilket betyder at en andel på 2,016 mio. kr. tilføres Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og 5,057 mio. kr. tilføres Serviceområde 18, Sundhed og Ældre.

Korrigeret for effekt af indkøbs- og ansættelsesstop i Sundhed og Ældre samt fordeling af pl.-kompensation i overensstemmelse med administrationens indstilling, udgør afvigelsen vedr. drift følgende:

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	Afvigelse 2022	indkøbs- og ansættelses-stop	Kompensation pl.	Korrigeret afvigelse
Mio. kr., 2022-pl	A	B	B	D=(A+B+C)
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	-11,7		2,0	-9,7
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	-27,9	4,5	5,1	-18,3
Social- og Sundhedsudvalget i alt	-39,6	4,5	7,1	-28,0

Bemærkninger til de enkelte serviceområder:

Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

Der forventes et samlet merforbrug på 11,690 mio. kr. på Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri. I nedenstående tabel er resultatet fordelt på resultatområder:

Tabel 2: Forventet regnskab Serviceområde 13 - fordelt på resultatområder:

Social- og Sundhedsudvalget - Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	Korrigeret budget pr. 31/8-2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse 2022
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C=(A+B)
Handicap	261.813	269.439	-7.626
Sindslidende	68.399	68.847	-448
Blå Kors Varmestue	412	4.028	-3.616
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri i alt	330.624	342.314	-11.690

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår, forventes et merforbrug på 3,616 mio. kr. vedrørende Blå Kors Varmestue. I beløbet indgår et indefrosset, overført merforbrug vedrørende varmetuens drift 2016 på 2,279 mio. kr. I forbindelse med budgetforliget for 2021 blev indgået aftale om, at der findes en afklaring på det indefrosne merforbrug når byggeriet af den nye varmetue står færdig. Det forventes, at den resterende udfordring på 1,337 mio. kr. vedr. Blå Kors Varmestue håndteres via kompenserende handlinger på Serviceområde 17, Forsøgelse og Beskæftigelse, som rummer de øvrige tilbud på misbrug/udsatteområdet.

Merforbruget på Serviceområde 13 ekskl. Blå Kors Varmestue udgør 8,074 mio. kr. Det forventede resultat bygger på følgende forudsætninger:

- Der forventes et merforbrug til køb af pladser og tomgangshusleje på 8,2 mio. kr. Købsbudgettet af presset af mangel på egne pladser på både handicap- og psykiatriområdet. Borgere, som opfylder betingelserne for et længerevarende botilbud, har som udgangspunkt frit valg mellem egnede pladser. Et yderligere pres på økonomien i Herning Kommunes tilbud kan betyde, at flere borgere vælger en plads uden for kommunen. Erfaringer fra tidligere år viser, at udgiften til egne tilbud er 15% billigere end eksterne tilbud.
- Tilgang og afgang af borgere i resten af 2022 er forudsat at være i balance. Tilgang og afgang vil altid være et stort usikkerhedsmoment.
- Der forventes balance på de decentrale enheder. Enhederne har et samlet overført mindreforbrug fra 2021 på 5,3 mio. kr. De overførte midler er blandt andet anvendt til håndtering af de stigende priser på varekøb og tjenesteydelser. Det vurderes på baggrund af de seneste pris- og lønskøn, at en andel på 2 mio. kr. af det forventede forbrug kan henføres til pris- og lønstigninger. Endvidere er resultatet præget af udgifter i forbindelse med rekrutteringsudfordringer, herunder stigende vikarudgifter.
- Der er budgetteret ud fra en forventet mereffekt på 1,8 mio. kr. i forhold til 2021 af Handicap og Psykiatris udviklingsplan.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

Der forventes et samlet merforbrug på 27,924 mio. kr. på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre. I nedenstående tabel er resultatet fordelt på områder:

Social- og Sundhedsudvalget - Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	Korrigeret budget pr. 31/8-2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse 2022
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C=(A+B)
Visitationsenheden	248.448	241.638	6.810
Hjemmeplejen	13.241	18.994	-5.753
Sygepleje	101.076	112.587	-11.511
Plejecentre inkl. Danske Diakonhjem	291.938	308.989	-17.051
Sundhedsfremme, kost, træning og hjælpemidler	150.079	150.717	-638
Sundhedsområdet (inkl. aktivitetsbestemt medf.)	336.771	336.909	-138
Tværgående område	21.350	20.993	357
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre i alt	1.162.903	1.190.827	-27.924

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår, forventes et merforbrug på 27,924 mio. kr. pr. 31. august 2022. Sundhed og Ældre har i september indført indkøbs- og ansættelsesstop for resten af 2022 med henblik på at minimere merforbruget. Det skønnes, at tiltaget resulterer i en reduktion af det forventede merforbrug med ca. 4,5 mio. kr., hvorefter det forventede merforbrug udgør ca. 23,4 mio. kr. Resultatet bygger på følgende forudsætninger:

- Rekrutteringsudfordringerne har siden forårsopfølgningen skabt yderligere økonomiske udfordringer på to personaletunge områder, nemlig hjemmeplejen og plejecentrene. Over sommeren er der indgået yderligere en aftale med FOA for fortsat at sikre levering af hjælp til borgerne. Aftalen indebærer, at medarbejderne får en økonomisk bonus for at tage ekstra vagter. Endvidere udbetales fastholdelsestillæg til sygeplejersker og SOSU-medarbejdere.
- Rekrutterings- og fastholdelsesindsatser skaber ligeledes et øget pres på økonomien. For at sikre leveringen af hjælp til borgerne på både kort og længere sigt, er der igangsat en række rekrutteringsinitiativer, som både kræver økonomiske og personalemæssige ressourcer. Det er en stigende udfordring at skabe balance mellem fokus på en sikring af leverancen til borgeren og på overholdelsen af de budgetmæssige rammer.
- Stor personaleudskiftning og højt sygefravær har præget organisationen. Personaleansvar for mange medarbejdere (ledelsesspænd) har været medvirkende til, at lederne i sygeplejen, hjemmeplejen og på plejecentrene ikke har haft de nødvendige rammevilkår for at kunne håndtere de udfordringer, som organisationen står overfor. Der arbejdes nu henimod en styrket nærledelse og yderligere ledelsessupporte for at stabilisere situationen.
- Endvidere giver udviklingen i det nære sundhedsvæsen en stigende opgavemængde.
- Endelig er resultatet præget væsentligt af de stigende priser på varer og tjenesteydelser. Det vurderes på baggrund af de seneste pris- og lønsoner, at en andel på 11 mio. kr. af det forventede forbrug kan henføres til pris- og lønstigninger.

Korrigerende handlinger:

Udover indkøbs- og ansættelsesstoppet i Sundhed og Ældre forbereder administrationen balanceplaner med beskrivelse af udviklingsinitiativer og spareforslag på Social- og Sundhedsudvalgets to serviceområder.

Anlægsudgifter:

Tabel 3: Forventet regnskab 2022 – anlæg:

Social- og Sundhedsudvalget - Anlæg	Vedtaget budget 2022	Genbevilling er 2022	Tillægsbev./ ompl. pr. 31/8-2022	Korrigeret budget pr. 31/8-2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse 2022
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C	D=(A+B+C)	E	F=(D-E)
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	2.056	23.776	0	25.832	16.642	9.190
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	72.429	10.124	-6.899	75.654	41.331	34.323
Social- og Sundhedsudvalget i alt	74.485	33.900	-6.899	101.486	57.972	43.514

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2022 en samlet afvigelse vedrørende anlæg på 43,514 mio. kr. Afvigelsen vedrører primært forskudninger mellem årene i færdiggørelsen af anlægsprojekterne, og fordeler sig på følgende projekter:

Tabel 4: Forventet afvigelse anlæg 2022 - fordelt på projekter:

Social- og Sundhedsudvalget, anlæg	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022	Afgivelse
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C=(A-B)
Skæve boliger	4.385	4.334	51
Varmestue og herberg	17.071	10.313	6.758
Udvidelse af Mosaikken	640	-	640
Fleksibel ombygningspulje	3.736	1.994	1.742
Serviceområde 13 i alt	25.832	16.642	9.190
Udvidelse af Kildehøj	11.732	10.076	1.656
Udvidelse af Vesterled	36.146	25.036	11.110
Rådighedsbeløb vedr. Rosenlund	21.294	-	21.294
Sunds Aktivcenter	8.285	8.207	78
Pulje til projekter	-2.043	-2.229	186
Velfærdsteknologi	240	240	0
Serviceområde 18 i alt	75.654	41.331	34.323
Anlægsudgifter SOS i alt	101.486	57.972	43.514

Bemærkninger til afvigelserne:

Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

- Skæve boliger, varmemstue og herberg: Byggeriet skulle have været igangsat i maj 2021, men blev forsinket på grund af presset på byggebranchen. I stedet blev byggeriet igangsat august 2021, og forventes færdig primo 2023.
- Udvidelse af Mosaikken: Det endelige anlægsregnskab for udvidelse af Mosaikken blev fremlagt og godkendt på Social- og Sundhedsudvalgets møde i august.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

- Udvidelse af Kildehøj: Der er afsat i alt 23,464 mio. kr. i 2022 og 2023 til en tilbygning ved Kildehøj. Byggeriet er igangsat, og forventes at kunne tages i brug medio 2023.
- Udvidelse af Vesterled: Der er afsat i alt 36,146 mio. kr. i 2021 og 2022 til en tilbygning på Vesterled. Byggeriet er igangsat primo 2022, og forventes at kunne tages i brug april 2023.
- Rådighedsbeløb vedr. Rosenlund: Oprindeligt var budgetlagt en udvidelse af Rosenlund i 2022 og 2023. Mindreforbruget på i alt 21,294 skyldes, at projektet udgår af investeringsoversigten, jf. 2. behandling af Budget 2023 på Byrådets møde d. 4. oktober 2022 pkt. 186.
- Velfærdsteknologi: Det forventes, at de resterende midler i velfærdsteknologipuljen anvendes i 2022 til igangværende projekter, herunder bleensorer på plejecentrene.

Regnskab for pulje til projekter 2018-21:

Ved aflæggelsen af årsregnskabet for 2021 var der et merforbrug på 2,363 mio. kr. på pulje til projekter 2018-21 vedr. opstartsudgifter på anlæg, hvor byggeriet endnu ikke var igangsat. Udgifterne er nu udkonteret på de igangværende projekter. Det samlede anlægsregnskab kan således afsluttes, og forelægges udvalget til godkendelse, jf. bestemmelserne i kasse- og regnskabsregulativet. Regnskabet er vedlagt som bilag.

Bevillingsmæssige ændringer:

Der ønskes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. august 2022 foretaget følgende bevillingsmæssige ændring:

- I forbindelse med udmøntning af midtvejsreguleringen i Byrådet 4. oktober 2022 er Social- og Sundhedsudvalgets områder blevet tilført en andel på 7,073 mio. kr. af kompensation for et ændret pris- og lønskøn fra juni 2022. Administrationen indstiller, at pl.-kompensationen fordeles forholdsmæssigt mellem de to områder i forhold til korrigeret budget 2022 ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering, hvilket betyder at en andel på 2,016 mio. kr. tilføres Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og 5,057 mio. kr. tilføres Serviceområde 18, Sundhed og Ældre.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget godkender de anførte bevillingsmæssige ændringer i sagsfremstillingen
- at anlægsregnskabet for pulje til projekter 2018-21 godkendes
- at budgetopfølgningen pr. 31. august 2022 i øvrigt tages til efterretning og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles henholdsvis i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 7. november 2022 og i Byrådet den 15. november 2022.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

Bilag SOS 26.10.2022 - anlægsregnskab pulje til projekter

Punkt 90: Vedtaget budget 2023-26

00.30.00-G01-3-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Social- og Sundhedsudvalget orienteres om budgetforliget for budget 2023-26, herunder forligets betydning i forhold til udvalgets områder.

Endvidere fremlægges administrationens forslag til fordeling af budgetforligets reguleringer af budgetrammen mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre.

Sagsfremstilling

Den 14. september 2022 indgik forligskredsen et budgetforlig for 2023-26. Budgetforslaget, som fremsat af forligskredsen, blev vedtaget af Byrådet den 4. oktober 2022.

Flere beslutninger i budgetforliget har betydning for budgetrammen på Social- og Sundhedsudvalgets områder:

- Budgetforliget er præget af, at årets økonomiaftale mellem KL og regeringen er stram, og ikke efterlader meget økonomisk råderum. Forligspartierne er enige om, at Herning Kommune skal spare 25 millioner kroner i 2023, og fra 2024 og frem 55 millioner kroner årligt. Social- og Sundhedsudvalgets bidrag til besparelser udgør 5 mio. kr. i 2023 og 10 mio. kr. årligt fra 2024.
- Samtidig afsættes 7,5 mio. kr. i 2023 og 10 mio. kr. årligt fra 2024 til fordeling mellem en række politiske udvalg til fri disponering. Social- og Sundhedsudvalgets andel heraf er 2,6 mio. kr. i 2023 og 3,5 mio. kr. fra 2024 og frem.
- Ved behandlingen af kommunens samlede overførselssag 2021-2022 vedtog Byrådet at tilføre Social- og Sundhedsudvalget ekstra 15 mio. kr. i 2022. I forbindelse med budgetforliget 2023-26 er det besluttet, at Social- og Sundhedsudvalgets ramme løftes permanent med de 15 mio. kr.

Administrationen foreslår, at ovenstående reguleringer af budgetrammen fordeles mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre i forhold til korrigeret budget (ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering) for de to områder, svarende til en andel på 28,5% til Serviceområde 13 og 71,5% til Serviceområde 18:

Social- og Sundhedsudvalget - Fordeling af rammeændringer 2023-26	Besparelser		Pulje til fri disponering		Permanent rammeudvidelse	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Mio. kr., 2022-pl						
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri, 28,5%	1,4	2,8	0,7	1,0	4,0	4,0
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre, 71,5%	3,6	7,2	1,9	2,5	11,0	11,0
Social- og Sundhedsudvalget i alt	5,0	10,0	2,6	3,5	15,0	15,0

Fra 2024 skal der generelt i kommunen effektiviseres på varekøb og tjenesteydelser på tilsammen 10 mio. kr. Social- og Sundhedsudvalgets andel af effektiviseringerne skønnes at udgøre 0,7 mio. kr. på Serviceområde 13 og 2,1 mio. kr. på Serviceområde 18.

På anlægsområdet har forligspartierne prioriteret midler til Handicap og Psykiatriområdet. Udover den fleksible ombygningspulje på 2 mio. kr. årligt, som har indgået i anlægsbudgettet siden 2020, afsættes midler til en anlægspulje på 4 mio. kr. årligt med henblik på udvikling af pladskapaciteten i Herning for kommunens egne borgere.

Endelig er der med budgetforliget foretaget justeringer i forhold til plejeboligplanen. Vurderingen er, at de planlagte ud- og ombygninger af Rosenlund og Toftebo i 2023 ikke er nødvendige. Der er afsat midler i 2026 til i Snejbjerg at påbegynde byggeriet af et nyt plejecenter.

Forligspartierne enige om, at hvis kommunerne i forbindelse med finansloven får flere penge til børn, unge eller ældre, skal pengene tilføres en-til-en til de nævnte områder.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om budget 2023-26 tages til efterretning

at budgetforligets korrektioner af budgetrammen fordeles forholdsmæssigt mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre efter korrigeret budget, jf. ovenstående opgørelse.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

budgetforlig_2023

Punkt 91: Håndtering af økonomiske udfordringer på Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri

00.00.00-G01-6-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Budgetlægningen for 2023 viser en ubalance mellem budgetrammen og det beregnede forventede forbrug.

På et møde i Social- og Sundhedsudvalget den 17. august 2022 præsenterede administrationen et overordnet notat med beskrivelse af økonomiske handlemuligheder med henblik på en løsning af de økonomiske udfordringer. Udvalget vedtog på mødet den 21. september 2022 at lade beslutningen om den videre håndtering afvente resultatet af den politiske budgetopfølgning pr. 31. august 2022. Budgetopfølgningen behandles i et andet punkt på dagsordenen.

Med udgangspunkt i det forventede resultat for 2022 og konsekvenserne af budgetforliget for 2023-26 estimeres den fremtidige udfordring på Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri til 11 mio. kr. i 2023 og 13 mio. kr. fra 2024 og frem.

Sagsfremstilling

Estimat for den økonomiske udfordring

Med udgangspunkt i efterårsopfølgningen pr. 31. august 2022 og konsekvenserne af budgetforliget 2023-26 estimeres den fremtidige udfordring på Serviceområde 13 til 11 mio. kr. i 2023 og 13 mio. kr. fra 2024 og frem. Estimatet er forbundet med usikkerhed, og bygger på følgende forudsætninger:

- at til- og afgang af borgere på handicap- og psykiatriområdet vil være i balance i fremtiden. Til- og afgang vil altid være et stort usikkerhedsmoment.
- at forudsætningerne i Handicap og Psykiatris udviklingsplan realiseres, specielt i forhold til øget selvforsyningsgrad.
- at den 10-årige psykiatriplan ikke medfører ufinansierede opgaveglidninger fra regionen.
- at rekrutteringsudfordringer på socialområdet ikke skaber yderligere økonomiske udfordringer.

Administrationens anbefalinger:

Med Udviklingskataloget for Handicap og Psykiatri har Social- og Sundhedsudvalget sat en ny retning for en langsigtet faglig og kapacitetsmæssig udvikling af områdets fremtidige indsatser, med henblik på at imødegå de økonomiske tendenser i Handicap og Psykiatri. Sammen med udviklingen af den nære psykiatri er udviklingskatalogets fire spor centrale i beskrivelsen af fremtidsperspektiverne for Handicap og Psykiatri, herunder især udviklingen af kapacitet i og sammenhæng mellem Herning Kommunes egne tilbud til borgerne. Administrationen anbefaler, at de økonomiske udfordringer for Serviceområde 13 i videst muligt omfang søges løst via de igangsatte udviklingsinitiativer.

Administrationen er i den forberedende fase i forhold til beskrivelsen af en række forslag til konkrete udviklingsinitiativer og besparelser på Handicap- og Psykiatriområdet.

Proces:

Administrationen foreslår følgende proces for udarbejdelse af balanceplan og beslutning om korrigerende handlinger for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

Proces	Dato
Social- og Sundhedsudvalget drøfter de økonomiske udfordringer og bestiller oplæg til konkret balanceplan	26.10.2022
SSB's endelige bud på et høringsudkast til balanceplan forelægges Social- og Sundhedsudvalget til godkendelse.	23.11.2022
Balanceplan sendes i høring hos Handicaprådet og Ældrerådet. Frist 8. december kl. 12.	23.11.2022- 8.12.2022
Balanceplan forelægges til drøftelse i ForvaltningsMED på et ordinært møde.	30.11.2022
Social- og Sundhedsudvalget drøfter evt. høringssvar fra de høringsberettigede og tilbagemelding fra drøftelser i ForvaltningsMED samt foretager endelig godkendelse af balanceplanen	14.12.2022

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget bestiller oplæg til balanceplan med konkrete løsninger på de økonomiske udfordringer for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri til forelæggelse på mødet den 23. november 2022.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Michael Thomsen kan ikke tiltræde indstillingen.

Punkt 92: Håndtering af økonomiske udfordringer på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre

00.00.00-G01-6-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Budgetlægningen for 2023 viser en ubalance mellem budgetrammen og det beregnede forventede forbrug.

På et møde i Social- og Sundhedsudvalget den 17. august 2022 præsenterede administrationen et overordnet notat med beskrivelse af økonomiske handlemuligheder med henblik på en løsning af de økonomiske udfordringer. Udvalget vedtog på mødet den 21. september 2022 at lade beslutningen om den videre håndtering afvente resultatet af den politiske budgetopfølgning pr. 31. august 2022. Budgetopfølgningen behandles i et andet punkt på dagsordenen.

Med udgangspunkt i det forventede resultat for 2022 og konsekvenserne af budgetforliget for 2023-26 estimeres den fremtidige udfordring på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre til 16 mio. kr. i 2023 og 21 mio. kr. fra 2024 og frem.

Sagsfremstilling

Estimat for den økonomiske udfordring

Med udgangspunkt i efterårsopfølgningen pr. 31. august 2022 og konsekvenserne af budgetforliget 2023-26 estimeres den fremtidige udfordring på Serviceområde 18 til 16 mio. kr. i 2023 og 21 mio. kr. fra 2024 og frem. Estimatet er forbundet med usikkerhed, og bygger på følgende forudsætninger:

.

- at fastholdelses- og rekrutteringsudfordringer på sundheds- og ældreområdet ikke skaber yderligere økonomiske udfordringer.
- at sundhedsreformen samt udfordringer i det nære sundhedsvæsen ikke skaber yderligere økonomiske udfordringer.
- at indlagte forventninger om udgiftspåvirkninger isoleret til 2022 samt effektiviseringer, i alt 7 - 9 mio. kr., kan realiseres.

Administrationens anbefalinger:

Administrationen anbefaler, at de økonomiske udfordringer på Serviceområde 18 Sundhed og Ældre løses ved en kombination af flere udviklings- og besparelsesinitiativer. Administrationen er i den forberedende fase i forhold til beskrivelsen af en række forslag til konkrete udviklingsinitiativer og besparelser på Sundheds- og Ældreområdet.

Proces:

Administrationen foreslår følgende proces for udarbejdelse af balanceplan og beslutning om korrigerende handlinger på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

Proces	Dato
Social- og Sundhedsudvalget drøfter de økonomiske udfordringer og bestiller oplæg til konkret balanceplan	26.10.2022
SSB's endelige bud på et høringsudkast til balanceplan forelægges Social- og Sundhedsudvalget til godkendelse.	23.11.2022
Balanceplan sendes i høring hos Handicaprådet og Ældrerådet. Frist 8. december kl. 12.	23.11.2022- 8.12.2022
Balanceplan forelægges til drøftelse i ForvaltningsMED på et ordinært møde.	30.11.2022
Social- og Sundhedsudvalget drøfter evt. høringssvar fra de høringsberettigede og tilbagemelding fra drøftelser i ForvaltningsMED samt foretager endelig godkendelse af balanceplanen	14.12.2022

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget bestiller oplæg til balanceplan med konkrete løsninger på de økonomiske udfordringer for Serviceområde 18, Sundhed og Ældre til forelæggelse på mødet den 23. november 2022.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Michael Thomsen kan ikke tiltræde indstillingen.

Punkt 93: Herning Kommunes værdighedspolitik

29.00.00-A26-6-15

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Kommunerne er forpligtet til at vedtage en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje indenfor det første år i den kommunale valgperiode.

Sagsfremstilling

Indholdet i Herning Kommunes nuværende værdighedspolitik blev udarbejdet i 2016 med inddragelse af borgere, Ældreråd, ledere og medarbejdere i Herning Kommune.

Værdighedspolitikken skal indeholde de overordnede pejlemærker og principper for en værdig ældrepleje i den enkelte kommune.

Værdighedspolitikken skal tydeliggøre for ældre og deres pårørende, hvad der prioriteres og kan forventes af Herning Kommune indenfor de forskellige områder.

Værdighedspolitikken skal som minimum beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte følgende obligatoriske områder i forhold til pleje og omsorg af den enkelte ældre:

1. Livskvalitet
2. Selvbestemmelse.
3. Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
4. Mad og ernæring
5. En værdig død
6. Pårørende
7. Bekæmpelse af ensomhed

Den nuværende værdighedspolitik blev godkendt af det daværende byråd i Herning Kommune den 21. januar 2020 i forbindelse med, at værdighedspolitikken kom til at omfatte indsatser i forbindelse med forebyggelse af ensomhed. Der er derfor behov for, at værdighedspolitikken for den kommunale ældrepleje i Herning Kommune godkendes på ny.

I den foreliggende version af værdighedspolitikken er der gennemført enkelte redaktionelle ændringer, mens indholdet er uændret.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social og Sundhedsudvalget godkender udkast til værdighedspolitik

at udkast til værdighedspolitik sendes til høring i Ældrerådet.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

Værdighedspolitik 2022 - tilrettet

Punkt 94: Afslutning af projekt rettet mod ensomme ældre

29.09.00-A00-2-18

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

På Social- og Sundhedsudvalgsmødet den 15. august 2018, punkt nr. 70, blev der orienteret om, at Sundhed og Ældre fik tildelt 4.759.000 kr. over en treårig projektperiode. Pengene stammede fra puljemidler afsat i forbindelse med satspuljen for ældreområdet 2018-2021. Formålet med projektbevillingen var at give ensomme hjemmehjælpsmodtagere øget mulighed for at deltage i fællesskabsaktiviteter. Projektet er efter en forlængelse afsluttet ved udgangen af juni 2022.

Målgruppen for indsatsen var borgere, der modtog personlig og praktisk hjælp. Borgere i målgruppen har yderligere oplevet ensomhed i større eller mindre grad. Den kommunale visitation har bevilget ydelsen efter anmodning fra social- og sundhedsmedarbejdere, pårørende eller visitationen selv. Projektet er blevet kaldt "Øje for fællesskabet".

Der har i projektperioden 2018 - 2022, været særligt fokus på samarbejdet med frivillige foreninger.

Sagsfremstilling

Sundhed og Ældre i Herning Kommune har i perioden 2019 -2022 haft bedre mulighed for at videreudvikle og styrke kommunens arbejde for at løfte ældre ud af ensomhed gennem projektet "Øje for fællesskabet". Erfaring fra klippekortordningen viser, at social aktivitet er tre gange mere efterspurgt end både pleje- og rengøringsydelser. Med projektet ønskede Herning Kommune at øge tilgængeligheden til sociale aktiviteter for ensomme ældre.

Med "Øje for fællesskabet" har det været muligt for hjemmeplejen at sikre ældre adgang til sociale aktiviteter med forskellige former for støtte og hjælp som f.eks. at etablere kontakt til en aktivitet, at følge en ældre borger hen til aktiviteten og/eller deltage i aktiviteten sammen med den ældre borger. Omfanget og indholdet i støtten blev vurderet i en afklarende samtale med borgeren omhandlende borgers lyst, mod og kapacitet i forbindelse med at deltage i en fællesskabende social aktivitet. Kommunens aktivitetscentre har på lige fod med frivillige foreninger været rammen om indsatsen med socialt samvær, netværk og meningsfuldt livsindhold til ældre.

Grundet Coronavirus gennemgik "Øje for fællesskabet" væsentlige ændringer i 2020. Det oprindelige projekt havde tre kategorier:

Let støtte - personalet etablerer kontakt til en fællesskabende aktivitet

Moderat støtte- personalet følger borgeren frem og tilbage fra den fællesskabende aktivitet

Omfattende støtte - personalet deltager i den fællesskabsskabende aktivitet sammen med borgeren

Omfanget af støtten blev vurderet i en afklarende samtale om borgerens behov, inden borgeren blev tilbudt ydelsen.

Fra 15. juni 2020 blev projektets indsats kaldt "Dig og Mig i en Coronatid". Støtten bestod fra det tidspunkt af en social aktivitet i borgerens eget hjem og skulle afhjælpe oplevelsen af ensomhed.

Formålet har i hele projektperioden været at øge livskvaliteten hos den ældre. Herudover at motivere den ældre til at opbygge sociale kompetencer og relationer til andre mennesker.

Der er i projektperioden udarbejdet et katalog med aktiviteter for ældre. Kataloget findes både i fysisk form og online: <https://www.herning.dk/borger/aeldre-og-seniorer/arrangementer-for-aeldre/faellesskabskatalog/>

I alt 620 borgere har i projektet modtaget hjælp til at indgå i fællesskaber, heraf har 541 borgere modtaget social aktivitet i eget hjem i forbindelse med Corona.

Af resultater fra effektevalueringen kan nævnes:

- Taknemmelighed blandt borgere for muligheden for tid til "blot en snak"
- Taknemmelighed blandt borgere for muligheden for at deltage i en fælleskabende aktivitet
- Et øget fokus i hjemmeplejen på opsporing af ensomhed hos ældre
- Et øget fokus på handlemulighederne for at løfte den enkelte ældre ud af ensomhed, blandt andet gennem anvendelse af fællesskabskataloget.
- Aftabuisering af oplevelsen af ensomhed blandt medarbejdere
- Øget oplevelse af meningsfyldt arbejde blandt medarbejderne

Grundet fokus på basal drift i hjemmeplejen er resultaterne i mindre grad forankret.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om afslutning af projekt "Øje for fællesskab" tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 95: Udvælgelse af institutioner / områder og proces for afbureaukratisering på ældreområdet og specialområde voksne

00.07.00-A00-1-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Efter drøftelser på Byrådets budgetkonference i april 2022 er det besluttet at igangsætte et afbureaukratiseringstiltag på i alt 5 velfærdsområder i Herning Kommune. Indsatsen fokuserer på at give udvalgte institutioner øget mulighed for at pege på bøvlg og uønsket eller oplevet meningsløst bureaukrati, der med fordel kan fjernes, afvikles eller ændres, så der bliver mere tid til det, der giver værdi i mødet med borgeren.

Der indstilles hermed en rammesætning for det videre forløb på Sundheds- og Ældreområdet og Handicap- og Psykiatriområdet til endelig godkendelse.

Sagsfremstilling

Med afsæt i politisk drøftelse og beslutning gives udvalgte institutioner på 5 velfærdsområder øget mulighed til at pege på oplevet meningsløs eller bøvlet bureaukrati. Processen forventes afviklet fra september 2022, og vil have en varighed af ca. 3 måneder.

Det er besluttet at starte op med et begrænset antal institutioner (1-3 institutioner) på følgende velfærdsområder:

- Dagtilbud
- Folkeskoleområdet
- Sundhed- og Ældreområdet
- Specialområdet for Børn og Familier
- Specialområdet for Voksne

Den bagvedliggende intention er en meningsdagsorden – og herunder et ønske om mere tid til kerneopgaven og mindre tid til oplevede overflødige regler og dokumentationskrav eller "systemer i systemet", der opleves som tidsrøvere i dagligdagen.

Med andre ord - en åben invitation til at deltage i en frisættende proces. Resultatet af processen skal først og fremmest anvendes lokalt og give mening lokalt, men samtidig inspirere til lignende processer på andre områder/institutioner.

Følgende områder/institutioner er inviteret til deltagelse på Sundhed- og Ældreområdet og Handicap- og Psykiatriområdet:

- Sundhed og Ældre: Område Syd – som vil inkludere et plejecenter (Rosenlund) samt hjemmeplejen, sygeplejen, fys- og ergoterapeuter og visitationen for Område Syd.
- Handicap og Psykiatri: Dagtilbud (Tre Birke, Birkelund Aktivitetscenter og Aktivitetscenter Vildbjerg).

Valg af metode og tilgang:

Der tilbydes et faciliteret arbejds- og refleksionsrum, hvor de relevante fag- og personalefunktioner er repræsenteret, og med mulighed for at borgere og brugere også kan inddrages hvor det giver mening, så processen sikrer, at vi får set hele vejen rundt.

Undervejs vil der være hjælp at hente fra et faciliteringsteam til at planlægge og gennemføre møder og processer, samt til at hjælpe området/institutionen med at opsamle relevant læring. Processen starter med et opstartsmøde med de lokale ledere, der har givet tilsagn om at deltage, så der er mulighed for at dele overvejelser med andre ledere før igangsættelse. Derfra tages der beslutning om proces ud fra, hvad der lokalt giver mening, også med overvejelser på, hvordan LokalMED og evt. andre interessenter kan inddrages.

Processen forventes afviklet på den enkelte institution/område indenfor en overskuelig tidsperiode, f.eks. 2-3 uger, bygget op over 1-2 workshops.

Det forventes, at resultater/fund samles og afrapporteres til Social- og Sundhedsudvalget.

Resultatet af de kommende processer vil indgå i forhold til en eventuel frisættelse på et sektorområde (velfærdsaftale).

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget orienteres om udvælgelse af områder og den valgte tilgang til arbejdet med afbureaukratisering.

Beslutning

Til orientering.

Punkt 96: Orientering om status på byggeri af ny varmestue, herberg og skæve boliger

03.10.02-P35-2-15

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med dette punkt gives en status på byggeriet af ny varmestue, herberg og skæve boliger.

Sagsfremstilling

På udvalgsmøde den 1.april 2020 godkendte Social- og Sundhedsudvalget programoplæg for byggeriet af ny varmestue, herberg og skæve boliger.

Programoplægget omfattede byggeri af varmestue, herberg og 10 skæve boliger målrettet socialt udsatte, der har svært ved at indpasse sig eller ikke magter at bo i traditionelt udlejningsbyggeri.

Efter godkendelse af programoplægget blev byggeriet sat i udbud og byggeriet blev påbegyndt i slutningen af 2021. Der blev afholdt rejsegilde i juni 2022.

Byggeriet er støtte af Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen, der har givet tilskud til etablering af de skæve boliger, Realdania, der har givet midler til klimavenlige løsninger på hele byggeriet. Derudover har Statens Kunstfond bevilliget støttet til kunstprojekt i forhold til facaden samt en bronzeport.

Aktuelt ligger den forventede indflytningsdato for varmestue, herberg og skæve boliger omkring medio februar 2023.

Byggeriet på Bethaniagade er ikke undtaget fra de generelle udfordringer, der pt. er i byggebranchen i forhold til høje priser, mangel på materialer og forsinkelser i øvrigt. Den laveste tilbudspris som blev afleveret ved licitationen var over anlægsbudgettet, og der er derfor allerede indarbejdet besparelser på ca. 800.000 kr.

Tidsplanen for byggeriet blev forlænget, da de bydende parter havde svært ved at få priser hjem på bl.a. betonelementer. Social- og Sundhedsudvalget besluttede derfor i april 2021 at forlænge tidsplanen.

Byggeriet er altså ad flere omgange blevet ramt af forsinkelser, hvilket har haft indflydelse på projektets økonomi. Blandt andet har forsinkelserne betydet væsentlige merudgifter til pavillonleje for den midlertidige varmestue. Derudover har byggeriet været ramt af en række andre fordyrelser, hvoraf flere har været uforudsete som følge af bl.a. mangelfuld projektering fra den eksterne rådgiver og prisstigninger i entrepriseperioden på ekstraarbejder.

Det drejer sig bl.a. om følgende:

- Ændringer og forstærkninger af fundament og armering
- Manglende elevatorgrube
- Forankring af hegn/mure i skel
- Manglende brandjalousi i køkken og brandvægge i gavle
- Etablering af brandvej for at lovliggøre byggeriet
- Kompensation til og udbedring hos naboer til byggeriet
- Ekstra omkostninger for bæredygtighedsrådgivning

Ovenstående merudgifter inklusive de ekstra omkostninger til forlænget genhusning af varmestuen vurderes på nuværende tidspunkt at beløbe sig til et samlet merforbrug på i alt ca. 1,5 mio. kr.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 97: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-1-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Sagsfremstilling

- Orientering fra møde i Gødstrup-klyngen den 12. oktober 2022.
- Orientering fra møde med de frivillige organisationer den 26. oktober 2022.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 98: Generel orientering

00.00.00-G01-2-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med punktet "Generel orientering" orienteres Social- og Sundhedsudvalget om det, som er aktuelt og relevant på områderne under udvalget. Punktet opfanger og samler relevante tiltag, indsatser, undersøgelser og lignende, som kan have interesse for Social og Sundhedsudvalget. Punktet er med henblik på orientering og giver udvalget mulighed for at få punkter med på senere udvalgsdagsordner.

Sagsfremstilling

- Aftale om en 10-års plan for psykiatrien og mental sundhed [Psykiatriaftale_2022_FinalVersion.pdf \(sum.dk\)](#)

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 99: Lukket: Orientering - borgersag

27.00.00-A00-26-22

Punkt 100: Lukket: Aftalesag

00.00.00-G01-7-22

Punkt 101: Lukket: Aftalesag

00.00.00-G01-7-22